

Barış İçin Eğitim II

Ortaokul Tarih Kitaplarının Metinsel ve Görsel Analizi / İncelemesi

POST-Araştırma Enstitüsü Kimdir?

POST-Araştırma Enstitüsü Kıbrıs'ın çevresel, sosyal ve kültürel gelişimine katkıda bulunmak amacıyla bir grup insan tarafından oluşturulmuş bir kuruluştur. POST-Araştırma Enstitüsü'nün misyonu sadece üyelerinin katkıda bulunacağı projeler üretmek değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel konularda duyarlı olan herkesin üreteceği projelere katkı sağlamaktır. POST-Araştırma Enstitüsü'nün vizyonu, hem yerel hem de uluslararası alanda düzenlediği sosyal ve kültürel aktivitelerle (dinamik, etkili ve üretken bir biçimde) farkını ortaya koymaktır.

Barış İçin Eğitim II nedir?

"Barış İçin Eğitim II", POST-Araştırma Enstitüsü tarafından 2003-4 yılları arasında USAID'in desteği ile UNOPS'un yürüttüğü "Barış İçin Eğitim" projesinin ikinci ayağını oluşturmaktadır. İlk proje, ilkokul beşinci sınıf kitapları üzerine yoğunlaşmıştır.

Neden Barış İçin Eğitim II?

Son üç yılda, Kıbrıs Türk toplumunun eğitim sisteminde gözle görülür bir değişiklik yaşanmıştır. Göze çarpan ilk değişiklik, ortaokul tarih kitaplarında yapılan reformlardır. 2004 yılından bu yana Kıbrıslı Türk okullarında öğretilen Kıbrıs Tarihi kitaplarında iki kez yapılan gözden geçirme çalışmaları, kitapta var olan genel anlamdaki tarihsel hataları düzelterek ve milliyetçi temalar içeren kimi metin ve resimleri kaldırılarak yapılmıştır.

Bu projenin amacı, eğitim sisteminde yapılmış olan bu değişimi, eğitim sisteminin tümünü sorgulayarak analiz etmektir. Kıbrıs Türk toplumundaki tarih kitaplarının gözden geçirilmesi daha önce kullanılan kitaplara dair politikayı ve anlatıyı değiştirmeye yönelik büyük bir adım olduğu için önemlidir. Böyle bir ortamda, yapılan çalışmanın önemi kaçınılmazdır. "Barış İçin Eğitim II", bu 'değişimin' karşılaştırmalı bir çalışmasını içermektedir.

Projenin Ana Bulguları Nelerdir?

Yapılan karşılaştırmalı analiz, yeni tarih kitaplarının eski kitabın kullandığı yaklaşımlardan uzak bir anlayışla yazıldığını ortaya koymuştur. Yenilenen kitaplar, tarihsel olayları hümanist bir bakış açısıyla ele almıştır. Bunun yanında, yeni tarih kitaplarında ulusal bir düşman ya da "öteki" kavramına dair kesin bir gösterge de bulunmamaktadır. Yeni Kıbrıs Tarihi kitaplarının en önemli özelliklerinden birisi, sosyal tarihin genel tarih üzerindeki etkisini göstermesi olarak yorumlanabilir. Sosyal tarihin vurgulanması Kıbrıslılık düşüncesini desteklemektedir.

Yeni tarih kitapları öğrencileri eleştirel düşünceye ve olayları farklı açılardan (Kıbrıslı Rum bakış açısı dahil) görmeye teşvik etmektedir.

Yeni kitaplar, resim, çizim ve karikatür dahil olmak üzere bir çok görsel malzemeyi içermektedir. Kullanılan görsel malzeme, anlatılan konuyu destekleyici ve önemli noktaları açıklayıcı bir özellik taşımaktadır.

Sonuç olarak, üç kitapta da var olan resimler Kıbrıs ve insanları hakkında dengeli bir tutum sergilemektedir.

Yeni Kitaplara Yönelik Eleştiriler

Öğretmenler tarafından belirtilen en önemli sorun, Kıbrıs Tarihi dersine ayrılan zaman hakkındaydı (haftada sadece 40 dakika). Bu yüzden, her ne kadar yenilenen kitaplar birçok faydalı alıştırma ve öğretme araçları içerse de, zaman sorunu yüzünden, kitaplar arzu edilen kapasitede kullanılmamaktadır.

Bunun yanı sıra, ne tarih öğretmenleri yenilenen tarih kitapları ve yeni eğitim metotları hakkında bilgilendirilmiş, ne de öğretmenlere yönelik bir kılavuz kitap hazırlanmıştır. Yenilenen kitaplardaki öğrenci-merkezli yaklaşım tarzının uygulanması, öğretmenlerin bu yeni yaklaşıma cevap verecek bilgiye sahip olmamaları yüzünden hayata geçemedi.

Proje Hakkında Daha Detaylı Bilgi İçin:

<http://www.postri.org>

Alternatif olarak

Murat Kanatlı:

muratkanatli@yahoo.com

Ve / Veya

Mehveş Beyidoğlu Önen:

mbeyidoğlu@yahoo.co.uk



2002



Historical Reach Center

Supported by

